

Handläggare
Sanna Tegnér
08-508 264 27**Till**
Trafiknämnden
2017-09-21**Värtahamnen. Svar på skrivelse från Cecilia
Brinck m.fl. (M), Patrik Silverudd (L) och Mikael
Valier (KD)****Förslag till beslut**

1. Trafiknämnden godkänner trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Jonas Eliasson
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefCaroline Quistberg
Enhetschef**Sammanfattning**

Cecilia Brinck m.fl. (M), Patrik Silverudd (L) och Mikael Valier (KD) påtalar i en skrivelse till trafiknämnden att dagens trafik- och stadsplaneringssituation vid Värtaterminalen inte uppfyller önskvärd standard. Svar önskas på vad staden har för plan för tillgängligheten och trafiklösningarna för Värtaterminalen, när turister som besöker Stockholm via Värtaterminalen kommer att mötas av något annat än en byggarbetsplats samt vem som är ansvarig för frågan om strömförsörjning av fartygen när de ligger i hamn.

I första hand planeras trafiklösningarna i området för att vara väl fungerande i en slutlösning. Fram till dess området är exploaterat kommer provisoriska lösningar, ibland med lite lägre standard, vara

Trafikkontoret
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 264 27
Växel 08-508 272 00
sanna.tegner@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

nödvändiga. Detta på grund av både fysiska förutsättningar och ekonomiska ställningstaganden.

Området som angränsar till Värtaterminalen kommer inte vara fullt utbyggt förrän tidigast 2023. Fram till dess kommer det i varierad omfattning finnas pågående arbeten inom området.

Staden har begränsade möjligheter att påverka att rederierna ansluter fartygen till landström. Strömförsörjningen när ett fartyg ligger i hamn ansvarar Stockholm Hamnar för. De försöker påverka utvecklingen genom till exempel stimulansbidrag.

Bakgrund

Cecilia Brinck m.fl. (M), Patrik Silverudd (L) och Mikael Valier (KD) påtalar i en skrivelse till trafiknämnden att dagens trafik- och stadsplaneringssituation vid Värtaterminalen inte uppfyller önskvärd standard.

Svar önskas på följande frågor:

1. Vad har staden för plan för tillgängligheten och trafiklösningarna för Värtaterminalen?
2. När kommer turister som besöker Stockholm via Värtaterminalen att mötas av något annat än en byggarbetsplats?
3. Vem är ansvarig för frågan om strömförsörjning av fartygen när de ligger i hamn? Har trafikkontoret någon möjlighet att agera i frågan?

Skrivelsen bifogas tjänsteutlåtandet i bilaga 1.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontoret. Exploateringskontoret och Stockholms Hamnar har rådfrågats.

Trafikkontorets synpunkter

Värtahamnens planering och utbyggnad

Området i Värtahamnen är under utbyggnad. Vissa delar är redan ombyggda medan stora delar av området är under planering. Nya Värtaterminalen är invigd och Stockholms Hamnar är i slutskedet av utbyggnaden av Värtapiren. Under år 2018 påbörjas bland annat arbeten med en ny Hamnpirsväg tvärs över Värtabassängens inre del. Ytor och trafiklösningar i området består till stor del av provisorier.

Värtahamnen – Värtapiren, Valparaiso och Södra Värtan

På kort sikt görs mindre åtgärder för att förbättra situationen för trafikanter i området. Gång- och cykellösningar ses över liksom kopplingen till kollektivtrafiken. Situationen i stort kommer att förbättras först vartefter området byggs ut. Det innebär att det under många år kommer vara olika provisoriska lösningar i området. Ibland bedöms provisoriska lösningar med högre standard vara för kostsamma samtidigt som slutlösningar eller delar av slutlösningar ännu inte är möjliga att anlägga. Ibland är förbättringar eller andra lösningar svåra att överhuvudtaget få till på grund av fysiska begränsningar i tillgänglig yta.

Vid skedesplaneringen är gång- och cykeltrafiken en mycket viktig fråga. En utmaning för att fullt ut kunna prioritera gång- och cykeltrafik är dock fordonstrafiken till hamnarna som hela tiden behöver kunna fungera utan alltför stora inskränkningar, till exempel är det inte tillåtet med stillastående kö på färjorna.

Valparaiso

Utbyggnaden av Valparaiso är komplicerad och har fördröjts från den ursprungliga planeringen. Att få till bra lösningar för frågor som gång- och cykeltrafik, en tilltalande stadsmiljö, bevarande av befintlig bebyggelse, dagvattenhantering vid skyfall, tillgång till friytor, utrymme för kollektivtrafik, kapacitet i gatanätet för hamntömning och samtidigt skapa funktionella kvartersformer för den kommande exploateringen är en utmaning, speciellt som ytan är begränsad och höjdsättningen problematisk. Prioritering mellan olika intressen behövs. Förhoppningen är att en detaljplan kan finnas antagen år 2020, men det finns fortfarande många återstående frågor som behöver studeras vidare.

Södra Värtan

Exploateringen i Södra Värtan påverkar situationen för Värtaterminalen i betydligt mindre omfattning än utbyggnaden av Valparaiso.

Illustration från samrådet till detaljplan för Södra Värtan 2016

Detaljplanen för Södra Värtan har varit ute på samråd och en förhoppning är att byggnationen i området kan påbörjas under 2019-2020. Det förutsätter att staden kan komma överens med Trafikverket och Kungliga Djurgårdens Förvaltning om en avveckling av den östra bangården.

Trafiken till nya Värtaterminalen

Trafiken till och från Värtaterminalen påverkas av att området är under utbyggnad. Terminalen är byggd för att koppla till den kommande bebyggelsen i området Valparaiso. När Valparaiso byggs kommer gatumiljön uppföras ”i ett lutande plan” för att koppla ihop Södra Hamnvägen med en förbindelse över järnvägsspåren till hamnen och Fortum i Valparaisos norra del. Det gör att den upplevda marknivån inne i området Valparaiso kommer att placeras betydligt högre än marknivån i dag i anslutning till Värtaterminalen.

Tidig illustration från programsamrådet för Södra Värtahamnen 2012

Tanken är att den nya marknivån i Valparaiso vid terminalen ska vara på samma nivå som den gångentré som passagerargångarna mellan terminalen och Finlandsparken ansluter till idag. Det gör att den huvudsakliga gångentrén för gående till och från terminalen kommer att koppla väl till den kommande bebyggelsen och kollektivtrafiken i närområdet.

Gång- och cykeltrafik

Eftersom Valparaiso ännu inte byggts ut saknas förbindelsen mellan den nya bebyggelsen och den nivå som terminalens övre entré ligger på. I stället har de passagerargångar som tidigare kopplade samman Finlandsparken med den gamla terminalen förlängts så att de numera ansluter till den nya terminalen. Det gör att gående fortfarande har möjlighet att gå via en bro och en passagerargång från Finlandsparken över Södra Värtans östra bangård och Södra Hamnvägen till terminalen. Passagerargångarna till Värtaterminalen är tänkta att vara kvar till dess de kan ersättas med en annan godtagbar lösning för gångtrafiken. Förmodligen innebär det att de kommer att behöva flyttas någon gång innan den nya infrastrukturen är byggd.

På grund av befintliga vägbredder i området uppfyller många av cykellösningarna i området inte önskvärd standard. Det är på många gator blandtrafik mellan cykel och tung trafik. När åtgärder i gatumark görs i området försöker staden förbättra för cykel genom att till exempel anlägga eller förbättra befintliga cykelbanor. Att i dagsläget fullt ut bygga om till väl fungerande cykellösningar i

området bedöms orimligt. Ofta saknas tillgänglig fysisk yta för att kunna göra åtgärder, det gäller till exempel Södra Hamnvägen.

Kollektivtrafik

Gärdets tunnelbanestation, stombusslinje 1 hållplatser på Värtavägen samt linje 76 hållplatser på Södra Hamnvägen kollektivtrafikförsörjer i första hand området i dagsläget. Avstånden mellan kollektivtrafikhållplatser och terminalen har ökat sedan terminalen flyttade ut på piren.

Området kring Värtapiren

Under hösten kommer åtgärder vidtas för att förbättra kopplingen till 76:ans hållplats på Södra Hamnvägen. Den kopplingen är i första hand tänkt att ske från hamnplan, som är nuvarande markplan som är i samma plan som busshållplatserna, och inte från det övre planet som passagerargångarna ansluter till. När Hamnpirsvägen byggs ut 2018-2019 kommer det förmodligen vara möjligt att dra om 76:ans buss så att hållplatsen kommer närmare terminalen. Så länge bussen behöver köra in till terminalen och vända tillbaka samma väg för att angöra den nya terminalen bedömer Trafikförvaltningen att det inte är möjligt att ändra färdväg för att linje 76 ska kunna angöra närmare terminalen.

Fordonstrafik

Staden har byggt en provisorisk anslutning till den direktpåfart som ansluter till Norra Länken under Lidingövägen. Den klarar dagens situation, men kommer långsiktigt inte vara en tillräckligt bra lösning då den har en plankorsning över järnvägsspåret till hamnen och Fortum. På sikt kommer denna korsning att bli planskild och hamntrafiken är då tänkt att passera i en tunnel under

järnvägsspåren. Kollektivtrafiken samt gång- och cykeltrafiken kommer istället följa bebyggelsen och passera över hamnspåren.

Parkering

Det kommer anläggas parkering under den upplevda marknivån när området Valparaiso byggs, som är tänkt att nyttjas även för besöksparkering till Hamnen. Fram till dess att Valparaiso byggs ut kommer det vara olika provisoriska lösningar för parkering till hamnen. Från juli i år har parkeringen tillfälligt utökats med 100 platser på den tomt där byggnaden för Tallink-Siljas kontor tidigare stod.

Strömförsörjning till fartygen

Det finns ström framdraget till Värtahamnen. Fartyg som anlägger hamnen har därmed möjlighet att ansluta sig till landström. De fartyg som anlägger Värtahamnen i dagsläget har dock inte möjlighet att ansluta sig till landström då de saknar rätt utrustning. Olika fartyg har olika fysiska förutsättningar för att kunna ta emot landström och det innebär ofta en stor investering. Istället har de hjälpmotorer igång i hamn som genererar ström ombord. Staden kan inte ställa krav på strömanslutning av fartygen. Stockholms Hamnar uppmuntrar till att fartygen ska ansluta sig genom att de fartyg som investerar i nödvändig anläggning kan få ett stimulansbidrag från Stockholms Hamnar.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Slut

Bilagor

1. Skrivelse: Skrivelse till trafiknämnden, Värtahamnen